

© Deze tekst is auteursrechtelijk beschermd

Artikel: Preteaching vreemde talen: 'Frans' en 'Engels'
Auteur: Anny Cooreman en Els Van Doorslaer
Die-'s-lekti-kus vzw, Diestsesteenweg 722, 3010 Kessel-Lo
E-mail: info@letop.be – Website: www.letop.be
Datum: mei 2010

Inhoud

Inleiding	2
Waarom preteaching?	2
Praktische tips	2
Algemeen	2
Bereid de eerste teksten voor.....	3
Maak oefeningen en leer de regels	3
Werkvormen	3
Woordenschat oefenen met 'overhoor'.....	3
Woorden oefenen in een tabel	4
Films bekijken	4
Online spellen en oefensites.....	4
Software.....	4
Andere vormen van preteaching	4
Preteaching, ook tijdens het schooljaar.....	4
Preteaching, niet alleen voor vreemde talen.....	5

Inleiding

Kinderen en jongeren met dyslexie hebben problemen bij het leren van een nieuwe taal. Ze raken snel 'achterop' en verliezen hun motivatie. 'Voorkomen is beter dan genezen' geldt ook hier. 'Preteaching' werkt preventief en heeft een gunstig effect op het zelfvertrouwen. Het kind of de jongere begint in september met een voorsprong aan lessen.

Dat kan door de laatste maanden van het schooljaar en tijdens de zomervakantie spelenderwijs kennis laten maken met de uitspraak. Daarnaast is het zinvol om de eerste lessen van de klasmethode voor te bereiden en te oefenen. Ideaal is dat zowel de school (de laatste maanden van het schooljaar) als de ouders (tijdens de zomervakantie) hier in samenspraak aan werken.

In principe kan iedereen die met een kind werkt aan preteaching doen. Binnen de school kan dit een opdracht zijn van zorg- of leerlingbegeleider. Of kan men 'tutors' of leesouders inschakelen. Naast de ouders kunnen ook externe hulpverleners zoals een logopediste dit opnemen.

Waarom preteaching?

Een kind met dyslexie dat een nieuwe taal leert, heeft tijd nodig om daaraan te wennen:

- Er zijn nieuwe klanken. Het kind moet deze veel horen om ze te onthouden.
- Er zijn nieuwe woorden. Het kind moet deze geregeld zien en oefenen. Alleen dan kunnen ze deze beter onthouden.
- Er is een nieuwe articulatie. Het kind heeft tijd nodig om de nieuwe mondbewegingen te oefenen en de klanken juist te leren uitspreken.
- Er is een nieuwe opbouw. Vaak is de volgorde van woorden in een zin anders. Zo komt het bijvoeglijke naamwoord in het Frans in principe altijd na het zelfstandig naamwoord. Tenzij er nadruk op ligt. Het kind heeft tijd nodig om dit te ontdekken.
- Een vreemde taal dient de communicatie. Voor kinderen met dyslexie duurt het een tijdje eer het dat beseft. Aanvankelijk is die nieuwe taal voor hen iets onbegrijpelijks.

Daarnaast wil het ook wel eens in iets goed zijn. Preteaching kan helpen om falen en mislukken te vermijden:

- Een nieuwe taal is voor het kind een nieuwe kans. Nu kan het ook eens tonen dat het ergens wel goed in is.
- Als het kind al snel in het vijfde leerjaar merkt dat het Frans niet lukt, verliest het snel zijn motivatie.
- Elke nieuwe faalervaring versterkt de faalangst.

Praktische tips

Algemeen

- Vraag voor de vakantie aan de leerkracht van het vijfde leerjaar (Frans) of de leerkracht Engels (secundair) het handboek en werkboek. Bestel meteen ook het ADIBoek via de website <http://www.letop.be/projecten/digibib/bestellen/>. Als er een Cd-rom is bij de methode vraag je die ook.
- Werk drie keer per week een kwartiertje tot twintig minuten.
- Op school kan je vrijwilligers (ouders of grootouders) inschakelen als tutor of begeleider.

Bereid de eerste teksten voor

- Lees de eerste teksten voor. Of als je over de ADIBoeken beschikt: laat de eerste teksten voorlezen. Laat het kind herhalen en nadien meelesen. Het voordeel van het werken met ADIBoeken en voorleessoftware is dat de leerling ook zelfstandig kan oefenen: laten voorlezen, meelesen, zelf lezen en controleren.
 - Oefen telkens maar twee of drie zinnen. Koppel lezen, spreken en schrijven van bij het begin aan elkaar. Een aanpak die de verschillende zintuigen tegelijk aanspreekt, helpt.
 - Vertaal de zinnen. Bestudeer de vertaling woord per woord. Bespreek gelijkenissen en verschillen.
 - Bestudeer de spelling. Oefen met overschrijven.
- Oefen lezen, schrijven en vertalen tot het bijna foutloos gaat. Benadruk elke vooruitgang.
- Leer de woordenschat studeren. Een vreemde taal staat of valt met het kennen van de woordenschat.
 - Leer het kind zichzelf controleren.
 - Toon aan dat het nodig is de woordenschat regelmatig te herhalen.
 - Toets de woordenschat zoals het op school zou gebeuren.

Maak oefeningen en leer de regels

- Leer regels over te schrijven op kleine kaartjes of fiches.
- Pas de regels aan:
 - Voeg kleuren toe.
 - Vertaal woorden.
 - Zoek eigen voorbeelden.
 - Maak een schema dat voor het kind werkt.
- Zeg oefeningen voor en laat ze nazeggen. Verwoord regels die gebruikt worden zeer regelmatig. Door regelmatig hardop te verwoorden kan het kind deze beter verinnerlijken.
- Laat de oefeningen oplossen. Laat het kind hierbij zelf de juiste regels opzoeken.
- Gebruik software om oefeningen en regels in te oefenen. Zoek naar software die het kind zelfstandig kan gebruiken.
- Zorg voor veel succeservaringen.

Werkvormen

Woordenschat oefenen met 'overhoor'

Franse of Engelse woorden kan je oefenen met een overhoorprogramma. De woorden kunnen ook voorgelezen worden.

Gebruik de fiches '[Overhoor](#)' uit de map Surfpank en ga aan de slag.

Woorden oefenen in een tabel

Je kunt ook zonder veel materiaal woordenschat van vreemde talen leren. Door ze bijvoorbeeld te oefenen in een tabel. Deze werkwijze staat uitgelegd in de fiche '[Woordenschat oefenen in een tabel](#)'.

Films bekijken

- Bekijk een DVD van een film of tekenfilm die je al goed kent. Bekijk niet de Nederlandse versie. Bekijk deze die gesproken is in het Frans of Engels. (Je kunt dit vanzelfsprekend ook doen voor andere talen). Op veel moderne DVD's staan er vaak verschillende gedubde versies van dezelfde film.
- Volg kinder- en jeugdprogramma's op anderstalige zenders.

Online spellen en oefensites

- Bezoek oefen-websites en kies daar oefeningen op niveau: oefen woordenschat, grammatica en uitspraak.
 - <http://www.fransiscool.net> (Frans)
 - <http://www.digischool.nl/fa/falok.htm> (Frans)
 - <http://www.interactica.com/school> (Engels)

Software

Gebruik bij voorkeur de Cd-rom van de schoolmethode zelf. Is deze er niet? Dan kan je de Cd-rom van *Junior Interactief* toch gebruiken om aan preteaching te doen:

- Oefen op de verschillende onderdelen van grammatica.
- Gebruik de teksten op de cd-rom om de kinderen vertrouwd te maken met Frans:
 - Laat de teksten beluisteren.
 - Laat het kind meelesen met het programma terwijl het voorleest.
 - Oefen op de basiswoordenschat van de eerste *unités*.

Andere vormen van preteaching

Preteaching, ook tijdens het schooljaar

Een voorsprong uitbouwen voor taal doe je niet alleen in de vakantieperiode. Je kunt ook gedurende het schooljaar doorgaan. Dit heeft de volgende voordelen:

- In de vakantieperiode kan je niet alle leerstof op voorhand aanbieden. De aanvankelijke voorsprong wordt dan snel door de school ingehaald.
- Door de klas steeds één thema voor te blijven handhaaf je de voorsprong:
 - Het kind gaat met vertrouwen naar de klas.
 - Het kind weet dat het zal begrijpen wat er in de klas gebeurt.
 - Het kind kan min of meer als gewone leerling deelnemen aan de les:
 - Vragen beantwoorden...
 - Een leesbeurt krijgen...
- Het voordeel van het herhalen van de instructie blijft gehandhaafd.

Preteaching, niet alleen voor vreemde talen

Preteaching kan zeer motiverend zijn voor kinderen een leerstoornis of leerprobleem. Door het vooraf doornemen van de 'leerstof' zal het kind ook het voordeel hebben van de herhaalde instructie.

Denk aan:

- wo-teksten
- leesteksten
- tafels
- nieuwe begrippen 'metend rekenen', 'meetkunde', wiskunde.